

Familien i langt højere Grad. Jeg tror derfor, det vil være ganske fejlagtigt at lovgive paa dette Omraade.

Jeg vil tillade mig at nævne et andet Eksempel, det er oppe fra Norrland, det nordligste Sverige i Gellivara-Distriktet, som ligger i Lapland nord for Polarcirklen. Der er nogle meget righoldige Jernlejer, som hedde Malmberget, og der findes det bedste Jernmalm, man har noget Steds i Verden, og der er en stor Virksomhed med at sprænge Jernet ud og transportere det videre. Nu er Forholdet deroppe i Lapmarken det, at der ikke under nogen Omstændighed maa eksistere Spiritus. Spiritustilvirkning og Spiritus-indførsel er paa det strengeste forbudt, endogsaa Besiddelse af Spiritus er forbudt og strafbar. Jeg har faaet en Beretning fra en Mand, som har været deroppe, en Mand, hvis Troværdighed jeg ikke har mindste Grund til at tvivle paa, al den Stund hans Beretnings Rigtighed er konstateret fra anden Side. Han har skildret mig, hvorledes det ser ud deroppe paa Lønningsdagene og de nærmeste Dage derefter. Andre Steder kan man se en fuld Mand paa Gaden maaske, men det er uhyre sjældent, at man f. Eks. her i København ser en fuld Mand ligge i Rendestenen, det hører Fortiden til, da Vægterne transporterede de drukne paa Stiger til Politistationen; det hører til det forsvundne Københavns Fysiognomi. Men deroppe derimod var det ret almindeligt, at de laa i Massevis paa Klipper, i Grøfter, paa Marker og paa Veje aldeles døddrukne. Og foruden dette, som man kunde se paa og umiddelbart efter Lønningsdage, var der faste Smugkroer deroppe, hvor der blev drukket Spiritus i betydelige Mængder. Forbudet virkede altsaa aldeles demoraliserende, idet de ikke blot, naar de fik Penge mellem Hænder, toge Revanche for det Afhold, som de til Tider havde været tvungne til, men der var ogsaa en stedsevarende Spiritusnydelse i disse Smugkroer, som ingen kunde kontrolere, fordi kun de indviede fik Adgang til dem. Nu var der ogsaa en Afholdsbevægelse deroppe, som naturligvis harmedes over det Svineri, der fandt Sted, og det førte til en fuldstændig Borgerkrig, Afholdsmændene stormede Smugkroerne, rev Husene ned og pryglede dem, der vare derinde. Det blev naturligtvis til et almindeligt Slagsmaal, som kom for Domstolen, og store Straffe blev idømte til begge Sider. Det var altsaa Resultatet af de Forhold, der vare skabte deroppe. Nu kan man spørge: Hvorledes gik det til,

naar man ikke maatte tilvirke Spiritus eller indføre Spiritus eller blot besidde Spiritus? Jo, man opdagede, at der deroppe blev fortæret en uhyre Masse Spegesild, saa man slet ikke kunde tænke sig, at Befolkningen kunde spise saa mange, og ved nærmere Undersøgelse viste det sig, at i de fleste Sildetønder laa der en lille Brændevinstønde, og naar Toldembedsmændene skulde føre Kontrol med, hvad der var i disse Tønder, og de havde set Spegesildene, sagde de: Ja, det er naturligvis ikke andet end Spegesild, og Toldvæsenet gav Tønderne Lov til at passere. Paa den Maade fik de uhyre Masser af Spiritus derop. Det er en saadan Virkning, den Slags Forholdsregler har.

Og man kan sige, hvad man vil, og paastaa, at det er Befolkningen selv, der træffer Bestemmelse derom, men det er faktisk kun en enkelt Del af Befolkningen, her $\frac{1}{4}$ godt og vel, som kan vedtage dette, og disse Forholdsregler blive Tvangsforholdsregler overfor de andre, der skulle tvinges til at lade være at nyde Spiritus, og som der lægges Hindringer i Vejen for. Disse Forholdsregler er jeg en Modstander af, fordi de føre til den stik modsatte Virkning af den, der tilsigtes; der vil aldrig derved opnaas større Ædruelighed, det vil efter min Formening kun naas ved Oplysning og Opdragelse af Befolkningen og ved andre Midler, ved at skaffe Befolkningen politisk og kommunal Interesse, ved at give den større og bedre Ting at tænke paa, ved at Hjemmene blive bedre og hyggeligere, end de tidligere have været. Den Slags Midler er gode Midler, men det er ikke disse Tvangsforholdsregler, her foreslaas. Derfor kan jeg ikke give dette Forslag min Stemme. Der er, som jeg allerede har anført, ikke skaffet de Oplysninger til Veje, som min Partifælle oppe i Landstinget anmodede om, hvorfor han anbefalede at stemme imod Forslaget. Jeg kan paa dette Stadium ikke sige andet, end at jeg ikke er i Stand til at kunne give Forslaget min Stemme, da det efter min Mening fører til det modsatte af, hvad der er tilsigtet; i Stedet for at indskrænke Drikkældigheden vil det fremme den. Den Slags Forhold skal man tage sig i Agt for at give Lovgivningens Præg. Jeg vil i alt Fald ikke være med dertil.

H. Rasmussen: Maa jeg, idet jeg ganske slutter mig til de Bemærkninger, der bleve fremsatte af det ærede Medlem for Færøerne (Effersøe) og det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (P.